

Tiltaksstrategi for landbruket i Vevelstad kommune.

”Miljøprogram for jord- og skogbruket i Vevelstad kommune”
For perioden 2019 – 2022.

Tiltaksstrategiene er et vedlegg til Landbruksplan for Vevelstad kommune.

Vedtatt: KS 08.05.2019

2019/209

<u>Innhold</u>	2
<u>1. Innledning.</u>	2
1.1 Nye tiltaksstrategier for Vevelstad kommune	2
1.2 Forvaltning av midlene	3
1.3 Rutiner ved søknad og behandling	4
<u>2. Viktige miljøutfordringer og strategier for jordbruket i Vevelstad.</u>	4
2.1 Kulturlandskap og gjengroing	4
2.2 Kulturminner	5
2.3 Bygninger	6
2.4 Biologisk mangfold	6
2.5 Rundballer og estetikk	7
2.6 Erosjon, forurensning og hydrotekniske tiltak	7
2.7 Områdetiltak	8
2.8 Tilrettelegging for allmennheten	8
2.9 Miljøtema: Prioriterte vassdrag (Brøløselva)	9
2.10 Prioritert liste	9
<u>3. Viktige miljøutfordringer i skogbruket</u>	10
3.1 Tema i skogbruket	10
3.2 Prioriteringer	10

1. Innledning.

1.1 Nye tiltaksstrategier for Vevelstad kommune.

Tidligere vedtatte tiltaksstrategier for landbruket i Vevelstad kommune utløp 2018, disse baserer seg på tidligere tiltaksstrategier siden overføring av ansvar knyttet til denne typen tilskuddmidler ble overført fra stat til kommunene 01.01.2004. Strategiene er et vedlegg til landbruksplan for Vevelstad kommune.

Hovedmål:

Vevelstad kommune skal bidra til at landbrukets miljøinnsats gjør kommunen til en attraktiv kommune til både å bo, jobbe og feriere i.

Det utarbeides miljøprogram og tiltaksstrategier på ulike plan, nasjonalt, regionalt (fylkesvis) og kommunalt. Det skal være bedre samspill mellom alle forvaltningsnivå og virkemidlene skal målrettes bedre. Oppbyggingen skal være slik:

Nasjonalt miljøprogram – Statens landbruksforvaltning (NMP)

Regionalt miljøprogram – Fylkesmannen i Nordland (RMP)

Kommunale tiltaksstrategier – Vevelstad kommune

Miljøprogram for jordbruket i Nordland 2019 – 2022 (RMP): Hovedmålet for RMP Nordland er å bidra til å redusere klimautslipp og forurensning fra jordbruket, og sikre at biologiske, landskapsmessige og kulturhistoriske verdier i jordbrukets kulturlandskap ivaretas. Dette skal

skje samtidig med at det legges til rette for økt matproduksjon basert på en bærekraftig utnyttelse av gårdens ressurser.

Følgende hovedområder har fokus i programmet:

- Landskapet og kulturminnene: Hindre gjengroing av prioriterte kulturlandskap, og ivareta viktige kulturminner
- Artene: Motvirke tap av biologisk mangfold
- Vannet: Unngå forurensing av vann og vassdrag
- Klimaet: Redusere jordbrukets negative påvirkning på det globale klimaet
- Gårdens ressurser: Bidra til bærekraftig jordbruksproduksjon basert på inn- og utmarksressursene, og til etablering av tilleggsnæringer basert på lokale ressurser.

Miljøtilskudd er det største økonomiske miljøvirkemidlet i RMP. Med virkning fra søknadsomgangen 2019 skal Fylkesmannen fastsette ny forskrift for miljøtilskudd i Nordland. Denne skal utformes i samsvar med Landbruksdirektoratets *Instruks for regionale miljøtilskudd*, datert 23.11.2018.

RMP samsvarer med de nasjonale målene, og med hva som ut fra statusbeskrivelsen i del 3 oppfattes som viktige miljøutfordringer i Nordland. Utfyllende informasjon om RMP kan også leses på <http://www.fylkesmannen.no>

1.2 Forvaltning av midlene:

Fylkesmannen fordeler midlene i en samlet ramme til kommunene. Kommunene er ut fra lokale prioriteringer og tilpasninger ansvarlig for innvilgingen til ulike formål innenfor rammene av følgende forskrifter:

- Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL)*
- Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)*

Hovedregelen er at det er bønder og eiere av landbrukseiendommer som er berettiget til tilskudd, og at tilskudd kan innvilges etter søknad.

1.3 Rutiner ved søknad og behandling.

- Kommunen setter egen søknadsfrist for søkere i Vevelstad kommune, dersom ikke alle tildelte midler blir oppbrukt ved denne søknadsomgangen kan Vevelstad kommune vurdere ny utlysning av midler søknadsfrist for ny søknadsrunde må da settes senest 1. september (søknadsåret)
- Søknadene fremmes på standardisert skjema.
- Det må foreligge gjødselplan, sprøytejournal og kart over miljømessige forhold på eiendommen for at søker skal være berettiget SMIL-midler.
- Som rutine skal alle søknader om SMIL sendes kulturminneforvaltningen i fylket evt. andre berørte til uttalelse.
- Formannskapet foretar fordelingen av tildelte midler innen 1. juli søknadsåret. En representant fra lokalt bondelag/faglag skal inviteres til å delta på fordelingen.
- Midlene fordeles på grunnlag av lokale strategier samt til en hver tid sentrale føringer.

- Søkere som fra tidligere har fått innvilget prosjekter, og som ikke er ferdige vil bli sist prioritert ved knapphet på midler.
- Søkere som har sin hovedinntekt fra landbruket skal prioriteres ved knapphet på midler.
- Tiltakene skal være ferdigstilt senest tre år etter innvilgingsdato.
- Rådmannen kan foreta utbetaling av tilskuddsbeløp, inndra midler og forlenge arbeidsfristen etter søknad dersom det foreligger grunner for dette. Arbeidsfristen settes til 2 år med mulighet for forlengelse med 2 år etter søknad. I helt spesielle tilfeller kan arbeidsfristen forlenges ytterligere, men ikke mer enn 5 år fra innvilgelsesdato
- Oppfølging og utbetaling gjøres gjennom eget saksbehandlingssystem.
- Utover det som er presisert i strategien skal saksbehandling, tildeling og prosentsetser være i henhold til "Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket", "Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket" samt tildelingsbrev kommunen mottar hvert år.

2. Viktige miljøutfordringer og strategier for jordbruket i Vevelstad.

Jordbruket i Vevelstad kommune er i 2019 aktivt og mangesidig, det er nærmere beskrevet i landbruksplanen under kapittel 2.2. Utviklingen har gått i retning av færre og større bruk fra 1989 til 2019, tallet på husdyr har også hatt en svak økning. Antall dekar innmark som benyttes i 2018 er merkbart større enn tidligere benyttet med ca 10.000 dekar. Grunnen til dette er at gårdbrukere nå i større grad utnytter ressursene i innmarksbeitene, samt innføring av "mosjonsparagrafen" hos storfe. Dette har stor innvirkning på utviklingen av beitelandskapet i kommunen.

2.1 Kulturlandskap.

Kulturlandskap er i videste forstand alt menneskepåvirka landskap, som omfatter nesten hele landet. I dagligtale mener vi landbrukets kulturlandskap, og i praksis gammelt kulturlandskap.

Vevelstad kommune har vært påvirket av menneskelig aktivitet gjennom flere tusen år og er i stadig endring avhengig av hvordan landskapet nyttes. Trolig har endringene fra 1960 til i dag vært større enn endringene fra 1850 til 1960. Det beskrives av flere eldre at områder som før var helt åpne og preget av beite og skjøtsel i dag er bevokst med til dels skog og kratt.

Det kan være flere årsaker til at arealer gror igjen. Intensivt jordbruk med 0-beite og lite utnytting av nære beitearealer, varmere klima og en lavere utnyttelse av ”kratt” og småved til brennsel. Tidligere ble også mye av vinterforet til dyra hentet i utmarka.

Utmarksbeitene og fjellarealene i Vevelstad beites av sau på sommerhalvåret. Det drives ikke noe form for organisert reindrift i områdene, ”Vevelstadhalvøya” i dag. Det har også vært en tendens til at flere utnytter utmarksbeiter også til storfe de senere år. Gjenngroingen omfatter blant annet gode landbruksarealer inn gjennom Vistenfjorden, og områder som ”står igjen vest for RV 17.” Sikten fra RV 17 til havet er enkelte steder helt borte.

Kulturlandskapet er en viktig del av vår kulturarv og representerer store kulturverdier. Et godt ivarettatt kulturlandskap representerer en verdi for landbruksnæringa, men er også en svært viktig trivselsfaktor for allmennheten. Landbruket i Vevelstad er den største forvalteren av kulturlandskapet vi omgir oss med. I tillegg til å produsere mat skaper kulturlandskapet miljøgoder som kommer samfunnet til gode.

Det er foretatt registreringer av regionalt verdifulle kulturlandskap i Vevelstad kommune. Her er blant annet områder rundt Andalen, Høyholm, Vistnesodden og Bønå beskrevet. Kommunen har også valgt ut lokalt viktige kulturlandskap som får ekstra bevilgning gjennom miljøtilskudd ordningen, disse arealene er valgt ut på bakgrunn av ei vurdering av ”tungdrevene” arealer.

Det kan gis tilskudd for rydding av beite med inntil kr 700,-. Det kan også samtidig gis tilskudd til oppsett av permanent gjerde i tillegg til rydding med inntil 50% av godkjent kostnadsoverslag. Det settes krav om beiting i 10 år etter at tilskuddet er innvilget. For andre kulturlandskapsiltak vil søknaden bli vurdert i hvert enkelt tilfelle.

Det kan gis SMIL-midler til utprøving av ulike digitale hjelpemidler som kan fremme beitebruk i utmark, slik som digitalt gjerde, radiobjeller og lignende. Det forutsettes at resultatene tilgjengeliggjøres for flere. Nye tilsynsordninger med dyr på beite kan støttes når flere samarbeider.

Tiltak kan støttes med inntil 50% av godkjent kostnadsoverslag og et tak på 15.000,- pr søker/bruk. Investeringer i regi av organiserte beitelag/fellesbeiter gis 20% høyere sats enn når enkeltbrukere søker.

2.2 Kulturminner

Det er mange spor etter menneskelig aktivitet opp gjennom tidene i Vevelstad kommune. Hellerissninger, gravhauger, kullgroper, tufter etter gamle bygninger samt ”nyere” bygg som var en naturlig del av landbruksdrifta er viktig å bevare for etterslekten.

Noen kulturminner er automatisk fredet gjennom kulturminneloven. Dette gjelder alle:

Kulturminner eldre enn 1537

Bygninger eldre enn 1650

Samiske kulturminner eldre enn 100 år

Skipsfunn eldre enn 100år

Bygninger og anlegg fra nyere tid og større kulturmiljøer kan fredes ved spesielt vedtak.

I heftet "Funn og fornminner i Nordland nr 5" beskrives en rekke funn som er blitt registrert over store deler av Vevelstad kommune etter topografisk-arkæologisk registrering i 1980. Det er imidlertid bare 79 km² av kommunens 530 km² som er registrert.

Det kan gis midler til skjøtsel, synliggjøring og restaurering med enten inntil kr 700,-/daa eller inntil 70% av godkjent kostnadsoverslag. Det vil bli krav om vedlikehold i 10 år etter at tilskuddet er innvilget, samt at de eldste kulturminnene, som automatisk er fredet, behandles i samråd med kulturminnemyndighetene.

2.3 Bygninger

Gamle hus og bygninger er en viktig del av kulturarven. De forteller om levekår, dagligliv, håndverk og materialkunnskap. Det er derfor viktig at vedlikehold og utbedring blir utført slik at kunnskap og opplevelsesverdiene ikke går tapt.

Før hadde en flere typer husdyr på samme gård og ofte hadde disse hver sin bygning. Et gårdsbruk hadde derfor ofte mange bygninger. I dagens landbruksproduksjon er det mer spesialisert slik at en vanligvis har bare en type produksjon.

Det er flere bygninger i Vevelstad kommune med lokalhistorisk verdi som står og forfaller. Dette gjelder både driftsbygninger og våningshus. De fleste bygningene har mistet sin opprinnelige funksjon, men er fortsatt en bidragsyter til et variert kulturlandskap.

Det er en forutsetning av restaureringen av bygning i størst mulig grad følger disse prinsippene:

- Bevare kulturminnets opprinnelige elementer eller kulturmiljøets egenart og helhet.
- Foreta så lite forandringer som mulig
- Reparasjoner framfor hel utskifting der dette er mulig og økonomisk forsvarlig
- Bruke tradisjonelle materialer, håndverksteknikker og farger som tidligere har vært brukt på kulturminnet.
- Søker må ha en konkret plan for bruken av bygningen etter restaurering.

Det kan gis midler til utvendig restaurering av bygninger med inntil 35% av godkjent kostnadsoverslag, og inntil kr 50.000,- pr bygg.

2.4 Biologisk mangfold.

I følge Rio-konvensjonen fra 1992 er Norge internasjonalt forpliktet til å bevare sitt biologiske mangfold.

Biologisk mangfold er et uttrykk for variasjon og mangfoldet av planter og dyr i naturen. Det er i hovedsak tre nivåer av biologisk mangfold: mangfold i naturtyper, mangfold av arter og genetisk mangfold.

Biologiske verdier i kulturlandskapet er betinget av bosetting og aktiv jordbruksproduksjon. I naturen er endringene raske og bevaring av verdier i biologisk mangfold er betinget av at landskapet holdes i hevd. Biologisk mangfold er skapt av lang kontinuitet i drift, kalkrik berggrunn, ekstensiv drift og stor lokal økologisk variasjon. Av aktiv jordbruksproduksjon er det dyrehold som gir de aller fleste biologiske kulturlandskapsverdiene, og da spesielt storfe.

Vi har i løpet av de siste femti årene gått fra en situasjon med stort biologisk mangfold på ekstensivt drevet jordbruksareal til en situasjon med lite mangfold på det intensivt drevne

jordbruksarealet. I det intensivt drevne jordbrukslandskapet er det biologiske mangfoldet først og fremst knyttet til kantsoner og restarealer. (SLF 2003)

Ivaretagelse av biologisk mangfold avhenger av grunneier, som ofte også har andre, økonomiske mål. Produsere mest mulig ut fra gitte forutsetninger. Planter som blir karakterisert som viktige for biologisk mangfold kan ofte bli sett på som ugras.

Det kan gis tilskudd til prosjekter som fremmer biologisk mangfold søknaden vil bli vurdert i hvert enkelt tilfelle med inntil 70% av godkjent kostnadsoverslag.

2.5 Rundballer og estetikk.

Rundballer har de siste årene blitt en del av kulturlandskapet også i Vevelstad kommune, men rundballer kan ofte bli lagret på steder hvor dette oppleves negativt. Dette kan være fordi plasseringen er skjemmende med tanke på avrenning til vassdrag eller luktplager for naboer.

Aktuelle tiltak kan være:

- Grave opp en vold og evt. plante til med kratt/skog som skjuler ballene.
- Rydde og planere et lagerområde inne i et kratt / skogholt.
- Landskapsplantinger som skjerner ballene for innsyn.
- Dersom området krever tiltak for å samle opp eventuelle avrenning kan dette også støttes.

Det kreves en plan med kostnadsoverslag. Området som skal benyttes må ikke ligge nær vassdrag eller på drenert areal.

Lagerområdet må heller ikke være til sjenanse for andre i nærområdet. (lukt, utseendemessig, avrenning til drenering rundt bygninger ol.)

Det må tas hensyn til at vilt kan trekkes til lageret. Derfor må lageret legges slik at man unngår trafikkfarlige forhold langs offentlig veg.

Det kan gis et tilskudd på inntil kr 10.000,- for hvert område som tilrettelegges.

2.6 Erosjon, forurensning og hydrotekniske tiltak.

Det aktive landbruket i Vevelstad representerer en forurensningsfare i form av rundballeplast, plantevernmidler, avsig fra gjødselkjellere, siloer og dyrkajord, samt skjemmende lagring av rundballer og lokale fyllplasser.

Erosjon kan være et problem, spesielt ved økte nedbørsmengder i områder med finkornet jord og sand. Her kan det være aktuelt med steinsetting og lage avtrappinger for å bremse vannet. I skråninger hvor det er fare for jordsig kan det plantes til med trær som armerer godt.

Andre tiltak for å hindre vind- og vannerosjon er støtte til hydrotekniske tiltak i elver og bekker samt leplanting og klimaplantinger.

Hydrotekniske tiltak kan være utbedring av enkeltpunkt som reparasjon av ødelagte kummer og rørutløp, etablering/retetablering av enkelte avskjæringsgrøfter ol. Formålet må være erosjonsforebygging. Det kan ikke gis SMIL-midler og dreneringstilskudd til samme areal.

Vind kombinert med erosjonsutsatt jord. Kan føre til redusert avling og bortføring av dyrkajord. I disse områdene kan det gis støtte til leplanting. Det kan også gis støtte til klimaplantinger nær bebyggelse for å øke livskvaliteten til de som bor der samtidig som beplantningen bryter opp kulturlandskapet og gir gode forhold for biologisk mangfold.

Andre tiltak som reduserer faren for forurensing, eller skaper et mer positivt kulturlandskap kan støttes dersom dette er tiltak utover det som kan forventes av vanlig landbruksdrift.

Det er en forutsetning at det ikke kan oppnås støtte til tiltaket gjennom andre ordninger (f.eks BU-midlene til Innovasjon Norge, dreneringstilskudd mm). Samarbeidstiltak mellom flere bruk vil bli prioritert.

For le- og klimaplanting kan det gis et tilskudd på inntil kr 10.000,-, og for hydrologiske tiltak i bekk og elveløp inntil 50% av godkjent kostnadsoverslag og maksimalt 50.000,-

2.7 Områdetiltak.

Det kan gis tilskudd til planlegging og lokalt mobiliseringsarbeid som leder fram til planer for konkrete tiltak som er nevnt i denne tiltaksstrategien – såkalte områdetiltak. Prosjektet bør kunne ut i en plan som viser hvordan man ønsker å utvikle miljøet og landskapet i prosjektområdet, og et handlingsprogram med konkrete tiltak.

Støtte kan gis til planlegging, organisering og prosjektering. Det settes krav om at samarbeide mellom flere for å motta en slik støtte, og høyest prioriteres tiltak som omfatter ei bygd. Denne ordningen kalles områdetiltak og dersom tiltakene også fremmer muligheten for næringsutvikling i bygda vil dette styrke søknaden ytterligere.

Det kan gis tilskudd til prosjekter med støtte inntil 100% av kostnadsoverslaget. Inntil kr 50.000,- pr prosjekt.

2.8 Tilrettelegging for allmennheten.

Vevelstad kommune en naturskjønn kommune og det er viktig at det legges til rette slik at både innbyggere og besøkende kan oppleve kvalitetene i naturen rundt om kommunen.

Det er viktig at stier og gamle ferdselsårer merkes og tilrettelegges for ferdsel. Dette kan være seg både for gående, ridende og for de som er avhengige av rullestol.

En positiv utvikling i aktiviteten knyttet mot turisme både i form av grønn omsorg og opplevelsesturisme er noe vi ønsker å støtte. Det legges også vekt på at fylkeskommunen utpeker Helgeland som et område som har turistpotensiale på linje med Lofoten.

Det kan gis midler til merking, skilting og tilrettelegging av stier og ferdselsårer. Landbruks-eiendommer som ønsker å utnytte eiendommen og kulturlandskapet til ulike former for jaktopplevelse, matopplevelser og andre typer naturopplevelser som på sikt kan gi inntekter vil bli prioritert. Søknadene vil bli vurdert individuelt med inntil 70% støtte til godkjent kostnadsoverslag, og inntil kr 100.000,- pr prosjekt.

Storfebeite i Andalsvågen 2009

Bygdetunet, Helgeland Museum

2.9 Miljøtema: Prioriterte vassdrag i Vevelstad

Brøløselva er til dels preget av plantenæringsstoffer, bakterier, punktutslipp fra landbruket og kloakk fra bolig- og fritidsbebyggelse.

I 2015 ble Brøløselva klassifisert av Fylkesmannen som prioriterte vassdrag i Nordland.

Tiltak for å bedre miljøtilstanden i vassdrag, og forebygge faren for forurensning fra landbruket, kan støttes, men prioriteres innenfor nedslagsfelt til prioriterte vassdrag.

Dette kan skje gjennom feks etablering av vegetasjonssoner og fangdammer, utprøving av miljøvennlig gjødsling og andre tiltak for miljøvennlig drift langs vassdragene. Ulike tiltak for å fremme fiske og fiskebestanden kan støttes.

Innenfor nedslagsfelt mot prioriterte vassdrag kan det gis støtte til utvidelse av lagerkapasiteten for husdyrgjødsel eller forebygge avsig fra gjødsellager. Det kan feks være i form av nye porter/pumpepekum i eksisterende lager, tak over eksisterende lager eller nye gjødsellager. Der fyllingshøyden økes settes det krav om bekreftelse fra bygningskyndig hold om at lageret er konstruert slik at det tåler økt belastning og at innfesting av port er forsvarlig. Det gis ikke støtte til prosjekt som samtidig mottar tilskudd fra Innovasjon Norge.

Det gis maks kr 50.000,- til slike tiltak.

2.10 Prioritering av SMIL midler i Vevelstad kommune:

Pri	Satsningsområde
1	Gi tilskudd til rydding av gammel kulturmark, og særlig i områder hvor det er viktig for sikt til/fra sjø.
2	Gi tilskudd til områdetiltak for å skape attraktive bygder for bo- og næring.
3	Gi tilskudd til prosjekter som fremmer tilgjengelighet og opplevelseskvalitet
4	Gi tilskudd for å restaurere eller etablere levesteder for planter og dyr og fremme biologisk mangfold. Slik som: Etablering eller utbedring av mindre fangdammer, gjenåpning av bekker og grøfter.
5	Rydding av vegetasjon i tilknytning til kulturminner
6	Utprøving av ulike digitale hjelpemidler som kan fremme beitebruk i utmark
7	Gi tilskudd til å bevare det biologiske mangfoldet, hindre erosjon og forurensning.
8	Gi tilskudd til utvendige restaurering av gamle bygninger som er viktig for et helhetlig gårdsmiljø og det lokale kulturlandskapet.
9	Aktiv bruk av tilskuddsmidler for å vedlikeholde gjerder som fremmer beiting i utmark.
10	Leplanting og landskapsplanting samt skjerming av rundballer.
11	Tiltak for å bedre vannkvalitet ved prioriterte vassdrag (Brøløselva).

3 Viktige miljøutfordringer i skogbruket

Skogbruket i Vevelstad kommune er beskrevet i landbruksplanens kapittel 2.3. Utviklingen i skogbruket i Vevelstad kommune har vært i negativ retning for uttak av tømmer de siste år. Mye av skogressursene i Vevelstad kommune er vernet i Lomsdal-Visten nasjonalpark og Strauman landskapsvernområde (2009), hvor kun eksisterende plantet skog kan tas ut. Mye av skogressursene ligger også slik til at det er vanskelig å komme til for hogst og få fraktet tømmeret ut på en økonomisk måte (etter dagens standarder).

Det har vært liten eller ingen søking til NMSK midler de siste årene. Hovedmålet for skogbruket i denne perioden må være å få økt aktiviteten, slik at landbrukseiendommer kan få økte inntekter fra skogen på en måte som også fremmer miljøverdiene.

Skogbruksplanene som finnes i Vevelstad kommune er fra 1990 – 91.

Bildet er tatt av Johanna Aarstrand under skogsdrift i Laksmarka 1911

3.1 Tiltak i skogbruket

For å få opp aktiviteten i skogbruket i Vevelstad kommune er det viktig å satse på:

- Styrke det skogfaglige miljøet i kommunen.
- Skogspleie i etablerte plantefelt.
- Lokal videreforedling av skogprodukter.
- Foryngelse av uthogde skogsområder.
- Frakte tømmer ut av veiløse områder på en økonomisk måte.

3.2 Prioriteringer:

- Gi tilskudd til ungsogspleie og skogkultur med inntil kr 500,- pr daa.
- Oppfordre til lokal videreforedling av skogprodukter
- Oppfordre til utvikling av nye produkter.
- Gi tilskudd til skogplanting i uthogde skogområder.
- Oppfordre og gi støtte til kursing for å øke kunnskapen om nærings- og miljøtema i skogbruket.
- Satse på helhetlige og økonomiske løsninger for utfrakting av tømmer, også i områder uten skogsvei.
- Bidra til at det kan etableres ”nye” skogbruksplaner for eiendommer hvor dette er aktuelt